

ES PI GROS

Lloret de Vistalegre

BUTLLETÍ INFORMATIU N° 80

JUNY 1991

PREMSA
CORONA

Eleccions municipals

RESULTATS

Cens	668	
Votants	561	83.98%
Vots nuls	1	0.17%
CILL	343	61.25%
PP-UM	180	32.14%
PSOE	33	5.89%
En blanc	4	0.7%

COST VOTS/REGIDOR

	COST	SOBRANTS
CILL	66.8	34
PP-UM	90	46
PSOE	-	33

ÍNDEXS DE PARTICIPACIÓ

1979	1983	1987	1991
73'23	79'82	79'29	83.98

DISTRIBUCIÓ DELS ESCONS

	1	2	3	4	5	6
CILL	343	171.5	114.3	85.75	68.6	57.1
PP-UM	180	90	60			
PSOE	33					

REGIDORS PER CANDIDATURA

	1979	1983	1987	1991
CILL	3	3	4	5
PP-UM	-	-	-	2
AP	1	2	0	-
PDP	-	-	1	-
UM	-	2	2	-
UCD	3	-	-	-

Vos oferim en aquesta pàgina els resultats de les passades eleccions municipals celebrades dia 26 de maig, així com un petit estudi estadístic dels mateixos. En una altra pàgina trobareu també una petita entrevista amb els caps de llista de les dues candidatures que han obtingut representació al nostre Consistori.

Al proper número de la revista farem una crònica del que ha estat la passada campanya electoral i una valoració més detallada dels resultats que degut a la premura en tancar aquest número ens ha estat impossible realitzar. ■

ES PI GROS

Lloret de Vistalegre

Butlletí informatiu N° 80
Juny 1991
Lloret de Vistalegre

Dipòsit Legal: PM 623/79

ADREÇA:

Costa des Pou, N° 13
Lloret de Vistalegre

IMPRESSIÓ:

"Apóstol y civilizador"
Convent, s/n
Petra

Editorial

S'ha destapat la capseta de la qual tant hem parlat aquests dos darrers mesos. S'ha oberta la caixeta on els lloritans posaren les paperetes plenes d'il.lusions... Ja està fet. La cosa ha quedat així com la majoria de persones que viuen en aquest poble volia, i el poble, sempre sobirà, no s'equivoca. Poques persones podien imaginar que una candidatura pogués treure cinc regidors, tenint en compte que se'n presentaven només tres i que a les altres tres legislatures no s'havia obtingut una majoria com aquesta.

La revista *Es Pi Gros* felicita els set regidors electes. I els felicita tot pensant no amb l'èxit obtingut -que ja s'ha celebrat-, sinó amb el programa que varen presentar i el més segur és que duguin a terme. La Candidatura Independent podrà treballar així com demanava: amb majoria absoluta clara, sense que hi hagués cap ombra de por o de vacil.lació a l'hora d'emetre el vot, i que tothom anàs a votar. Són significatius els vots que va treure el PP-UM a nivell de Parlament -mai no n'havia trets tants-, la pujada del PSM i la davallada del PSOE. Però com deim el poble és sobirà.

Des de la revista *Es Pi Gros* seguirem la nostra línia, que no és sinó la d'informar i donar totes les notícies que es produeixin al poble, així com la de mantenir una actitud crítica envers tot allò que afecti la convivència entre les persones de Lloret.

Des d'aquí, enhorabona Lloret■

Els articles publicats en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

Serveis socials als pobles: el perill de les prestacions

Com a observador interessat en el desenvolupament de prestacions bàsiques als pobles i molt particularment en la incorporació de figures professionals de 1ª línia (Assistents socials, Treballadores Familiars) a ajuntaments *verjos* en aquests tipus de serveis, voldria plantejar a continuació una sèrie de reflexions entorn a aquesta nova situació, que m'han fet qüestionar en ocasions la pertinència de certs programes d'acció social a la part forana.

POBLE VERSUS CIUTAT

No cal aprofundir en la substancial diferenciació existent entre la realitat social urbana i la rural. Si bé, avui en dia, sociològicament és just parlar d'una paulatina *urbanització* dels pobles com a conseqüència del progrés, de les comunicacions, de nous moviments socio-demogrà-

fics, de noves relacions econòmiques-laborals (entre d'altres), és obvi que encara es manté una genuïtat pel que fa a la identitat individual i comunitària que diferencia clarament el col·lectiu urbà del rural.

Pel que fa a la dimensió sociocultural, aquesta genuïtat rural, de *Poble*, possibilita un tipus de relació social basada sortosament en valors humanitzats, típics de comunitats reduïdes, amb certa identitat comuna, com a conseqüència de compartir un territori, uns espais de relació, una certa intimitat, en definitiva el que significa sentir-se *Poble*.

Històricament els pobles, en condicions normals, sempre han estat capaços d'organitzar-se i crear els recursos necessaris per a garantir la seva continuïtat. Davant les situacions conflictives es posen en marxa mecanismes d'autoregulació, de manera automàtica, que ajuden a

mantenir l'equilibri i retornar a una situació normalitzada, més ajustada (probablement una autèntica homeostasi sistèmica...).

A les grans ciutats, aquest fenomen es fa més difícil. L'accelerat procés de creixement urbà, la conseqüent dispersió territorial que suposa, la introducció de noves relacions de consum i producció, la contínua mobilitat social, més cosmopolita, etc. fan que les condicions necessàries per assegurar l'autoregulació siguin insuficients i, per tant, s'hagin d'incorporar elements reguladors no naturals a través de poders públics per a garantir la seva continuïtat.

AUTOORGANITZACIÓ DE LA COMUNITAT

Dic tot això, perquè malgrat tot encara hi ha comunitats, pobles, on funciona l'element natural de l'autoorganització, on no és necessari que l'administració supleixi tècnicament un recurs, ja que la pròpia comunitat el produeix i l'aprofita. Pobles que mantenen constants les relacions d'autoajuda, de solidaritat veïnal, assumides i acceptades des de sempre, independentment de l'existència d'una normativa legisladora oficial, alienes a tot el que significa "*tenir dret a...*", simplement perquè no cal, perquè és la mateixa comunitat qui crea les prestacions i distribueix els recursos.

Tots els qui vivim a un poble sabem de la "*misèria*" que tenim, d'aquells casos concrets, de com està *En Fulano* i *En Mengano*, però també sabem el que fan *Madò*

XX Homenatge a la Velleja (Festes de Sant Domingo, 1987)

Maria, la veïnada de dalt, el rector, *Sor Maria, En Pau es municipal* i un llarg etcètera que, sense esser tècnics en Serveis Socials, són capaços (al manco fins ara) de solventar i donar resposta a moltes de les situacions de necessitat que es donen; resposta donada d'una manera senzilla però efectiva, poc professional però humanitzada, no regulada legislativament però acceptada per tothom, i amb una única metodologia, elemental i primària, la que ve donada pels valors humans i la solidaritat d'un poble.

Si els professionals pensam que l'objectiu final del treball social comunitari és l'autoorganització de la comunitat, al manco respectem aquells col·lectius que d'una manera natural ho aconsegueixen. Pensem-ho molt abans d'introduir i provocar una professionalització de les relacions d'autoajuda a certs pobles, pensem en les conseqüències que aquest fet suposa, i valorem, doncs, si és just que a col·lectius socialment *purs* sigui pertinent l'intervenció tècnica i professional, malgrat el preu sigui posar en perill l'equilibri social natural d'aquests col·lectius.

PRESTACIONS SOCIALS I COMUNITAT

Tenc l'impressió que el mercat de les prestacions socials als pobles està en plena expansió i que la seva cotització treu més rendiment a curt termini en vots que en *accions* socials pròpiament dites.

Som conscient de l'històric desavantatge, sobretot a nivell informatiu, en què es trobava la part forana respecte de la ciutat. D'aquesta situació no n'escapaven les prestacions socials, que aleshores eren més assequibles per a un *ciudadà* que per a un pagès.

És encomiable l'esforç de les administracions competents en la matèria per reduir i equilibrar progressivament aquest desavantatge,

possibilitant una menor vulnerabilitat dels recursos i serveis a la població rural.

Ara bé, en ocasions la precipitació en la introducció de les prestacions crea certa confusió, i em preocupa que a determinats pobles la incorporació de personal tècnic i la implementació de programes d'intervenció social puguin haver estat més com a conseqüència de prioritats i conveniències polítiques (bàsicament electoralistes) que fruit d'uns estudis de població, de necessitats, de prospeccions o d'altres tècniques metodològicament més correctes.

I em preocupa perquè les conseqüències d'aquesta precipitació poden, a determinats pobles, distorsionar la xarxa relacional pròpia, de les relacions solidàries i d'autoajuda, de la participació natural i espontània i, en definitiva, a la genuïna autoorganització de la comunitat.

Pens que val la pena filar prim i objectivar els esforços dels diferents equips de professionals cap a protegir aquestes xarxes relacionals en els pobles que encara en tenguin, respectant al màxim la seva genuïnitat i evitant en el possible rompre o interferir el circuit d'autoregulació existent.

Crec que aquest objectiu és compatible amb una incorporació professionalment estudiada de serveis i tècniques socials, operativitzant l'accés i la vulnerabilitat dels recursos, i en general amb una promoció social de la part forana que augmenti la qualitat de vida i el benestar dels pobles.

Operativament amb aquest plantejament vull dir que si la intervenció professional, la prestació en si mateixa, respon a una necessitat, a una demanda no coberta, insatisfeta, doncs incorporem-la; però evitem la substitució, duplicar o, inclús, canviar, argumentant criteris de professionalitat i metodologia, la xarxa assistencial natural pròpia del poble, les relacions d'autoorganització participativa i solidària, ja que posam en perill la seva continuïtat a base de substituir-les per intervencions professionals.

La introducció de figures professionals remunerades per desenvolupar tasques d'assistència social, que fins ara a determinats pobles es cobrien amb intervencions voluntàries i altruïstes dins la mateixa comunitat, bé individualment o bé en grups organitzats (dimensió autoorganitzativa), pot provocar la paulatina desaparició d'aquestes relacions si no es planteja professionalment amb molta cura. Em ressiestec a pensar que el preu de la introducció de prestacions socials a certs pobles sigui aquest, perquè si ha d'esser així, jo no en vull. ■

Guillem Riera Colom
Assistent Social

ASSISTENT SOCIAL

Les persones interessades en parlar amb l'Assistent Social poden passar els dimarts dematí per l'Ajuntament on seran degudament ateses.

MANCOMUNITAT DEL PLA DE MALLORCA

Serveis Socials

Per la present volem recordar a tots els veïns dels pobles que configuren la Mancomunitat del Pla de Mallorca (Algaida, Montuïri, Sant Joan, Vilafranca, Petra, Ariany, Santa Eugènia, Sencelles, Costitx, Lloret, Llubí i Maria de la Salut) que des de fa dos anys en els vostres respectius municipis gaudiu de Serveis Socials.

Aprofitam aquesta ocasió per fer-vos arribar els projectes que dins aquest any 91, el Ple de la Mancomunitat del Pla ens ha aprovat amb el suport del Consell Insular de Mallorca. Es duran a terme els projectes següents:

► **El Servei d'Ajuda a Domicili.**

Es va començar a posar en funcionament el mes d'octubre de l'any 90. És un servei públic, de caràcter social, amb personal professional, destinat o dirigit a persones majors de 65 anys, minusvàlids, persones soles o a famílies que tenen greus problemes, bé sigui per valer-se per elles mateixes o per mantenir el nucli familiar. Tenint en compte que aquest servei va encaminat a restablir, mantenir o augmentar el seu nivell de benestar (físic, psicològic i social) mitjançant la prevenció i assistència, ajudant a que puguin continuar vivint a la seva llar.

En definitiva la finalitat del S.A.D. és millorar la qualitat de vida de les persones que viuen en els seus domicilis i requereixen d'una assistència.

El S.A.D. no és solució per a aquelles persones que viuen soles i requereixen d'una atenció permanent i continuada degut a la seva situació

d'invalidesa.

Per accedir al S.A.D. s'ha d'acudir al respectiu Ajuntament, dirigint-se a l'assistent social.

► **Alcoholisme i altres toxicomanies.** Aquest projecte ja es dugué a terme l'any 90. Les línies principals d'actuació són:

-Prevenció en l'abús de l'alcohol i tabaquisme per a nins i nines de tretze i catorze anys que es duu a terme al col.legi del vostre municipi i en col.laboració del S.P.S. del CIM, aplicant el programa "*Tu decideixes*".

-La sensibilització. Dirigida a totes les persones i, especialment, als que tenen algun familiar malalt alcohòlic, perquè puguin gaudir d'una informació sobre la malaltia de l'alcohol i altres drogues.

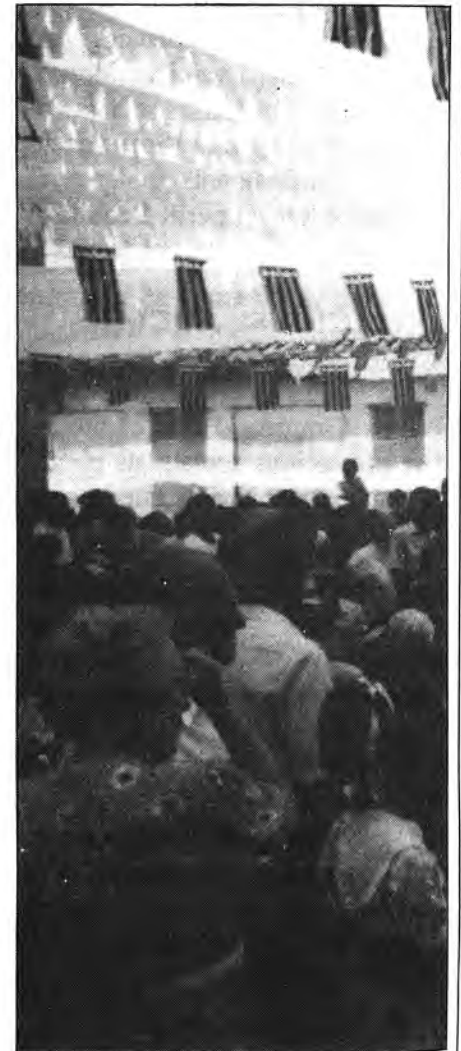
-L'assistència. La Mancomunitat del Pla ha signat un conveni amb *Creu Roja* perquè totes les persones malaltes alcohòliques i toxicòmanes puguin ésser tractades pels centres de *Creu Roja*. A més també hi ha signat un conveni amb l'*Associació per al Tractament de l'Alcoholisme (A.T.A.)* a través del qual les persones de la Mancomunitat del Pla tindran un 20% de descompte.

► **Tercera Edat.** Per a aquest any 91 es planteja fer un estudi de viabilitat de menjadors mancomunats, idea que està recolzada des de les diferents administracions públiques com poden ésser INSERSO, CIM, i la pròpia Mancomunitat del Pla; avalada per una prospecció de necessitats dins el col·lectiu de la Tercera Edat realitzat l'any anterior.

► **Disminuïts.** És el primer any que s'ha elaborat un projecte per a

aquest col·lectiu, també avalat per una prospecció de necessitats. Les principals línies d'actuacions d'aquest projecte són: la integració en el camp escolar, social i laboral del disminuït.

Per acabar us volem recordar que ens poden trobar els dematins a l'Ajuntament del vostre respectiu poble on tindreu accés a l'horari pertinent, on s'atendran totes les vostres peticions gaudint de l'orientació i assessorament més adient. ■

Notícies locals

CANVI DE DOMICILI DE L'APOTECARIA

Des d'aquest mes de juny l'apotecaria s'ha traslladat de domicili. A partir d'ara està al Carrer de Ses Parres N° 10, on ocupa un local molt més ampli i espaiós.

ELECCIONS MUNICIPALS

Sense cap dubte, ha estat aquesta la notícia més destacada del més i de la que vos oferim una ampla informació a altres pàgines de la revista. Aquí només volem destacar l'alt índex de participació: un 83.98%, el més alt de totes les eleccions celebrades fins ara en l'actual etapa democràtica.

PROJECTE ATENEA

Segons resolució de 7 de març de la Secretaria d'Estat d'Educació el Col·legi Públic *Antònia Alzina* ha estat seleccionat en el Concurs per a escoles que vulguin desenvolupar projectes educatius que integrin els mitjans informàtics. D'aquesta manera, l'escola del nostre poble rebrà, en els propers cursos, diversos ordinadors i programes informàtics.

PADRÓ D'HABITANTS

Una vegada confeccionat el *Padró Municipal d'Habitants* de 1991, resulta que el nostre poble té 813 habitants, dels quals 391 són homes i 422 dones. Així mateix, 694 viuen en el nucli urbà i 119 a diversos disseminats.

APROVACIÓ PRESSUPOST

En la sessió celebrada dia 15 de

maig, l'Ajuntament aprovà el Pressupost Ordinari per a 1991 que puja un total de 21.365.000 pessetes.

També s'aprovà anunciar en l'oferta pública d'ocupació per a aquest mateix any la creació d'una plaça de personal laboral amb la categoria de peó de serveis múltiples.

MORTS INESPERADES

Aquests darrer mes dues persones del nostre poble han mort de manera inesperada i en circumstàncies no gaire normals.

Dia 4 de juny morí en accident l'amo En Vicenç Pau Jaume Gelabert, l'amo En Pau Bondat.

Dia 9 fou Joana Gomila *Correvera*, de 33 anys, la que morí repentinament d'un infart.

Descansin en pau.

EQUIP DE BÀSQUET

L'equip de bàsquet de l'escola que entrena En Joan Bonet disputà el passat 11 de maig les Finals Insulars de promoció al Poliesportiu *Príncipes de España* de Palma, quedant classificat en un honorós quart lloc.

TESI DOCTORAL

Dia 20 de maig En Felip Munar *Pomer* llegí, a la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat de les Illes Balears, la seva tesi doctoral que tractava sobre els *Aspectes culturals de la Setmana Santa*.

El Tribunal (integrat pels doctors Joan Miralles, Joan Alegret, Gabriel Janer Manila i Josep Amengual Batle, de la U.I.B., i Antoni Serrà Campins, de la Universitat de Barcelona) qualificà el treball amb un *cum laude*.

NOU LLIBRE

Amb motiu de la finalització de la legislatura, l'Ajuntament ha editat un llibret titulat *Quatre anys de gestió (1987-1991)* que ha estat repartit gratuïtament a totes els cases del poble.

En el llibre, que ha estat elaborat pels regidors i coordinat per Felip Munar i Guillem Fiol, es fa un repàs del que han representat aquests anys per al poble i de les millores que s'han dut a terme. ■

Associació de la Tercera Edat

EXCURSIÓ A EIVISSA

Els dies 3, 4 i 5 de maig, 43 persones de l'Associació visitarem les illes germanes Pitiuses on, gràcies a la sort i a pesar del mal temps que va fer la primera quinzena de maig, pogueren fruit de tres dies de sol i de bona temperatura que ens permeteren visitar tota l'illa d'Eivissa i anar un dia a Formentera. Poguérem admirar la bellesa de cada una d'aquestes illes en què, perteneixent al mateix arxipèlag, es nota una diferència cultural i arquitectònica que ve d'abans de la Reconquesta.

També visitarem dues associacions amigues d'Eivissa: la de l'Esplai i la de la Casa del Mar. A les dues ens donaren una gran acollida, mostrant-nos els seus locals, i a la segona poguérem visitar una exposició-museu propi d'objectes antics i d'altres reproduïts pels mateixos socis referents a la pesca i a la vida a la mar. Uns i altres ens obsequiaren amb un refresc i ens entregaren un record d'aquella visita. En resum, tres dies alegres i de bona convivència.

CAMPANYA ELECTORAL

Volem agrair les bones intencions d'ajuda i de donar suport a la nostra Associació que manifestaren durant la campanya electoral i en els seus mítings els grups que es presentaven a les eleccions. En particular volem resaltar els elogis que feren els Independents a la nostra feina, reconeixent que tenim

capacitat organitzativa pròpia i que no necessitam ajuda personal, si bé ens oferiren el seu suport per tot allò que els necessitàssim en les nostres activitats.

Volem deixar constància que manifestaren que aprovarien i informarien a favor de les subvencions que demanàs la nostra Associació, ja que totes elles se sol·licitaven a través de l'Ajuntament. Això és totalment incert, ja que l'Associació és totalment autònoma i està legalitzada per poder dirigir-se per ella mateixa a qualsevol institució. Solament una subvenció de les que rebem, la que ens arriba de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports, se tramita a través de l'Ajuntament, i, si va dir ver, els doblers també vénen a l'Ajuntament i és la que tenim més problemes a l'hora de cobrar-la, ja que les altres subvencions ens les ingressen directament al nostre compte. Fet aquest petit aclariment sense cap ànim de polèmica, només resta donar les gràcies als tres grups per les seves intencions respecte de la nostra Associació.

CONFERÈNCIA

Dia 7 de maig ens visità Aina

Moll per parlar-nos sobre *La presència de la llengua catalana a Hispanoamèrica*. L'acte despertà molt d'interès i fou seguit per més d'una cinquantena de persones.

EXCURSIÓ CULTURAL

El matí de dia 8 de maig realitzarem una excursió cultural a Palma. Allà visitarem el Consulat de Mar (seu del Govern Balear), el Palau de l'Almudaina (antic Palau dels Reis de Mallorca i actual Palau de recepció de la Família Reial a Mallorca), la Catedral i el seu tresor, el Parlament Balear, i el Consell Insular de Mallorca. Visitarem totes i cada una de les dependències i foren rebuts personalment pel President de la Comunitat Autònoma, Gabriel Cañellas; pel President del Parlament Balear, Jeroni Albertí; el President del Consell Insular, Joan Verger; i la Consellera d'Acció Social, Joana Vidal.

Tenfem previst visitar també el Museu de Mallorca i els Banys àrabs, però el temps no ens fou suficient.

Anàrem a dinar al *Foro de Mallorca*, i després ens convidaren al *Loro Park* on presenciarem un *show* d'aquests animals.

A les 5 de l'horabaixa, els

directius de les Associacions tenguérem Assemblea General de la Federació a una de les sales del Pavelló d'Esports de Sa Pobla; mentres que més de 2000 socis de tota Mallorca es repartien per les distintes dependències on es realitzaven diverses activitats (ball amb orquestra, demostracions de gimnàstica...).

Al final parlaren el President de la Federació, el montuïrer Rafel Socias; el President del CIM, el també montuïrer Joan Verger; la Consellera d'Acció Social, Joana Vidal; el Conseller de Cultura del CIM, Alfons Salgado; i el President de la Comunitat Autònoma, Gabriel Cañellas. Una diada molt agradable per recordar-la i molt aprofitada.

LA FIRA

Amb motiu de la Fira de Maig realitzàrem al nostre local una *Exposició de retrats i vestits de nuvis* que fou molt visitada, tant el dia de la festa com dins la setmana següent. Aconseguirem del Govern Balear unes petites palanganetes de record amb les que foren obsequiats tots els participants.

OFRENA FLORAL A LLUC

Dia 25 de maig participàrem a l'*Ofrena Floral a la Mare de Déu de Lluç*, organitzada a iniciativa del *Centre Cultural d'Inca*. Hi anàrem un autocar ple i un cotxe particular, tots amb un ram de flors. En representació de cada Associació un colla vestida a l'antiga féu l'ofrena d'un ram. La nostra representació

estava composta per Catalina Gomila i Antoni Puiggròs, essent una de les parelles més admirades per la manera com anàven mudats.

CONFERÈNCIA

Dia 11 de juny tenguérem al nostre local una conferència explicativa del Conveni existent entre la *Fundació Kovacs* i la Federació d'Associacions de la Tercera Edat per tal d'informar del tractament que es fa gratuïtament als socis que pateixen de mal d'esquena que procedeix de l'espina. Parlaren el Doctor Gestoso i Rafel Socias, president de la Federació. Hi assistiren unes 40 persones.

CONFERÈNCIA

Dins el cicle de conferències organitzades amb motiu del *5è Centenari del Descobriment d'Amèrica*, dia 12 de juny, Francesc Ramis i Oliver ens parlà sobre *La presència dels missioners mallorquins al Perú*. La xerrada, completada amb diapositives, resultà molt interessant. Hi assistiren 38 persones i al final de l'acte hi hagué un petit refresc i diversos sorteigs.

ENHORABONA

La Junta Directiva, en nom de tota l'Associació, vol felicitar públicament mitjançant les pàgines d'aquesta revista el batle i regidors del nou Ajuntament desitjant-los encerts en totes les seves gestions. També des d'aquí volem oferir la nostra senzilla i humil aportació en el que poguem i sapiguem en tots els actes i festes sempre que siguin en bé

del poble i mai en contra de les persones majors. Esperam, així mateix, trobar una bona resposta d'ells quan els necessitem en el que ens puguin ajudar o donar la col.laboració.

Enhorabona i a fer feina.

PROPERA ACTIVITAT

Per dia 7 de juliol tenim prevista una visita al Parc aquàtic *Aquacity*. Vos informarem de la manera habitual.

VIATGE A ITÀLIA

Com molts de vosaltres ja sabreu, tenim en projecte realitzar un viatge a Itàlia dins la segona quinzena de setembre.

Ens agradaria saber aquelles persones que en principi estan interessades, ja que segons el número que siguem podrem organitzar el viatge pel nostre compte, modificant el programa i els itineraris de les agències segons les nostres conveniències. Pensàvem estar més temps a Roma del que s'hi sol estar, i a més visitar la Basílica de Nostra Senyora de Loreto, el Santuari més important d'Itàlia i un dels santuaris marians més importants del món cristià, d'on els franciscans dugueren la devoció de la nostra patrona, a qui tenim dedicada l'església parroquial, i d'on prové el nom del nostre poble.

El preu aproximat del viatge és de 90.000 pessetes.

Pròximament anunciarem un esborrany del viatge. Pels motius que vos hem explicat necessitam saber quan abans millor el número més aproximat d'interessats. Actualment ja som una vintena. ■

Antoni Niell

S'ESTANC
tabacs, revistes
i papers

xafarderies

de na Ben Vista

An es darrer escrit deia que *Es Pi Gros pareixia* un llibre de ben fet que estava, i ara amb aquest canvi tan gros ja no sé que he de dir. Idò diré el que pens: *Es Pi Gros* pareix lo que és, una revista i de ses bones. I si no que ho demanin a molta de gent d'altres pobles a qui ja agradaria tenir una revista com sa nostra. Que és de vera que mai no valoram lo que tenim fins que mos falta.

LA FIRA I EL RENOÜ

Me va agradar aquesta fira, al manco hi hagué molta de gent i molts d'actes de tota classe. Quan volen fer les coses ben fetes les hi saben fer. El que vaig trobar que hi mancava era un poc més de cosa agrícola, maquinària i bestiar, que per qualque cosa és una fira pagesa.

Una altra cosa que hi vaig trobar a faltar varen ser les autoritats i el *vino español* que se sol donar. També en vaig sentir que deien que el que hi va sobrar varen ser aquells cotxes amb altaveus, les bosses de caramel.los i les *pegatines*. Però ja sabeu que *sobre gustos no hay nada escrito*.

Esperem que les Festes de Sant Domingo, ara que hi ha un Ajuntament amb tanta majoria, surtin de pinyol vermell. Com a mínim seran cinc que faran feina.

VA DE SOPARS

Ell si un era bo, s'altre ho era més. Hi hauria d'haver eleccions cada dos mesos: que si panadetes, que si cocarrois, que si coques, que si porcelleta, etc. Però lo més bo, lo que més va agradar -m'ho digueren perquè jo no hi estava convidada- va ser sa *parrillada* que va organitzar un partit. No hi ha com tenir-ne molts i fer-los lluir!

Deu ser per això que es Partit Popular va treure tan pocs vots, bé pocs, manco des que esperaven; com que no varem fer *soparillos*. Però ben pensat, es PSOE, que va ser es qui en va fer més no va treure cap regidor. Estic com a despistada, no sé què pensar.

ELECCIONS: UN MISTERI

Jo ja no entenc res. Ja sé que no som d'allò més llesta, però no ho puc entendre. Vejam: resulta que el PP-UM al Parlament ha tret més de tres-cents vots, però a Lloret no han arribat a dos-cents. O els de Palma són molt bons, o els del poble s'equivoquen, o és la gent la que s'equivoca a l'hora de posar les paperetes dins l'urna.

A les pròximes eleccions faré com En Gil, aquell que surt tant per la televisió i que és tan simpàtic. Me presentaré per número 1 pel partit B.V. El que no sé a qui haurem de donar el vot de Palma.

VAIG FER UN PANXÓ DE RIURE

De bon dematí ja hi havia un número 1 davant s'Ajuntament, per por a no ser-hi a temps; un altre cercava vots per tot arreu i un altre era a caçar. És vespre no hi vaig ser, però degué ser de lo més divertit veure ses cares de qualcú i qualcuna, i sa coa baixa. Què hi farem! No n'hi ha pus.

EL BATLE ME VA CAUTIVAR

No sé el que me passa, però quan surt aquest home torn com a boieta: ell saps que xerra de bé! El vespre de la presentació de la candidatura independent hi vaig guaitar -el *Centro* estava de gom a gom- i *mi hombre* deia... Ai no m'enrecord

del que deia, però me va agradar tant! Volia donar-li una aferrada pel coll, però llavors la gent hagués murmurat, i jo no vaig d'aquestes coses. Estic contenta de tenir-lo com a batle.

L'HORARI DE L'AJUNTAMENT -TÍTOL REPETIT-

S'altre dia vaig passar per davant s'Ajuntament, ja era gran dia, i s'Ajuntament estava tancat. Vaig demanar si havien donat festa an es empleats o si passava res de nou, però ningú em va sebre contestar. Jo hi vaig poc devers s'Ajuntament, però no comprenc com es batle, que hi deu anar cada dia, no posa remei en aquest problema dets horaris. Sa gent trobaria que fa una cosa ben feta.

JA HE TRIAT SES RAJOLES

Idò sí, ara que posaran això de les aigües aprofitaré per canviar les rajoles de ca nostra. Com sabeu vaig fer obra, però no vaig tocar el trispol: ara tindrè una bona excursa i, a més, supòs que me costarà manco doblers que si ho hagués de fer pel meu compte. Meam si així podrè beure aigua de la cisterna.

PLAQUES DELS CARRERS

Xerrant de rajoles, feien com a vergonya aquelles plaques de ferro mig rovellades en aquelles parets tan de pedra. Gràcies a Déu que, ara que hi ha molts de doblers, s'han canviat per aquestes rajoles tan guapes. No, si jo ho dic, idees bones no en manquen, i ganes de fer-les tampoc; no sé com no ho fan sempre així.

RENOU DE MOTOS

Jo les faria retirar totes: això és una vergonya, ell no pots seure a la fresca ni un minut tranquil.lament. I més ara que ve l'estiu.

A vegades he pensat tirar-los una pedra a els rodes quan passen pel carrer a tot gas i amb un renou que fa posar els pèls de punta. A veure si així peguen de morros i els fuig la bufera. Meam si l'Ajuntament no hi sabrà posar remei, meam si consentirà que els veïns agafin la justícia per la

seva mà.

I no xerrem dels que tenen vacances i estan a la fresca fins a la mala hora, xerrant i rient fort. Haurien de pensar que som molts els que l'endemà ens hem d'aixecar prest per anar a fer feina i que no tenim tot el dia per descansar com ell. Tant de bo pensin un poc amb els altres; és senyal de bona educació.

MOS HAN ASFALTAT SA COMUNA

Vaig quedar de pedra! Però ben pensat, no diuen que Sa Comuna és de tots? Idò demà mateix n'agafaré un tros, no molt gros perquè ja no puc fer massa feina, i hi sembraré quatre patateres, dues mongeteres, dos pebrets, una llimonera i un taronger. Llavors demanaré que s'Ajuntament m'hi posi una pica amb aigua per poder regar. Més endavant, com que hi tindrè s'hortet, demanaré per fer-hi una caseta *d'aperos*, hi duré sa corrent i, qui sap?, a lo millor hi podrè veure qualche dia un xaletet. Vaig quedar de pedra!

UN LLIBRE *GUAPO*

És ben per demés, aquests independents volen fer història, volen que quedi per escrit el que hi ha fet. Això me sembla molt bé perquè vol dir que s'han fet moltes coses i sa majoria ben fetes. Però no ho sé: pareixia que era com una propaganda, o bé que ets altres de s'Ajuntament no varen fer res. En acabar aquests quatre anys hauran de fer una enciclopèdia de tres toms amb tanta de gent *sabuda* que hi ha per allà dedins.

ME'N VAIG DE VACANCES

Idò sí, el que no he fet durant tota una vida, allò que hagués volgut fer de jove però no podia. Si dic la veritat, quan era jove ni hi pensava perquè tenia altres coses més importants en què pensar: feina, feina i feina. Idò com deia, el somni de tota una vida: me'n vaig de vacances.

I no vos penseu que m'hi pos per poc. Una vegada però bona: me'n vaig a Bali, a l'Oceà Pacífic. Unes bones platges d'arena finíssima i blanquíssima, i tres o quatre negres que me ventaran. O vos pensàveu que això només ho podien fer els joves. En tornar ja vos ho contaré. ■

PP
um
x

-Quina opinió tens respecte dels resultats de les eleccions municipals?

-Respect la decisió del nostre poble.

-Esperàveu aquests resultats?

-Els resultats de vegades són imprevisibles.

-Quina serà la vostra actitud dins el nou Ajuntament?

-Volem fer feina. La nostra postura o actitud serà de suport a les iniciatives que considerem positives i bones per al nostre poble i des del nostre lloc de regidors estam oberts a tots i cada un dels lloretans per escoltar, atendre i donar una mà en tot el que poguem ajudar.

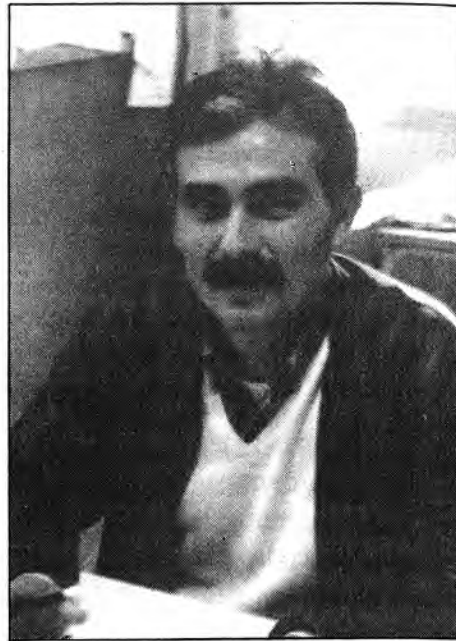
-Vols afegir res més?

-Donam les gràcies per la confiança que ens han donat elegint-nos com a regidors i pensam dur el nostre càrrec amb dignitat i amb un gran esperit de feina.

Agraesc aquesta ocasió que m'heu donat per poder manifestar quina serà la nostra línia de conducta durant aquests quatre anys ja que, com a cap de llista i com a norma natural, pensava exposar en el Ple de Constitució de l'Ajuntament quina seria la nostra manera d'actuar i ens hem sentit un tant defraudats quan el batle no ens ha donat opció per expressar-nos; primera, per felicitar públicament els altres companys regidors, i, en segon lloc, per expressar quina seria la nostra feina.

Esperam que aquesta manera de procedir sigui un fet esporàdic i no una norma de conducta per a aquests propers quatre anys. ■

CANDIDATURA
INDEPENDENT
LLORETAN

-Què trobes dels resultats d'aquestes darreres eleccions?

-Pens que el poble de Lloret és més madur políticament que no ens pensam. També que els persones han valorat la feina feta al marge de tendències polítiques, i això per un poble com el nostre és vital si volem formar una gran família.

-Els esperàveu?

-Francament, no. Durant la campanya electoral vaig veure coses que podien confondre la gent, que trobava que no estaven ben fetes, vaja. Però Lloret ha donat una lliçó de saber estar en el lloc que li pertoca.

-Com els expliques?

-A més de valorar -com ja he dit- la feina que hem fet aquests anys, sense fer cap escàndol, sinó fent feina diàriament, s'han donat una sèrie de circumstàncies que no se solen donar en unes eleccions locals; aquest fet ha permès entreveure la bona voluntat del grup de persones que ens presentàvem per la Candidatura Independent.

He de dir que per a una persona de poble que no té aspiracions polítiques és la recompensa més guapa que pot tenir, i que això et demostra que allò que fas no cau dins un sac foradat, que maldament la gent no digui res, sap veure les coses i les sap valorar.

-Vols afegir res més?

-Voldria que tothom entengués que l'Ajuntament i el poble no han de ser coses diferents: aquests quatre anys seran de molts de mals de cap i confiam amb la col.laboració, la bona disposició i la comprensió de tots els veïnats. Necessitam aquesta confiança cada dia per no perdre les esperances. No dubtam en cap moment de la nostra capacitat per dur endavant allò que el poble ha trobat millor per a tots. ■

CONSTITUCIÓ DEL NOU AJUNTAMENT

Dia 15 de juny, a les 11.30 del matí, es va constituir en un sessió solemne el nou Ajuntament de Lloret de Vistalegre. Hi assistiren els set regidors electes, així com un nombrós públic que volia veure *in situ* aquest acte.

La cerimònia fou senzilla i el batle, Arnau Mateu, elegit per majoria absoluta (set vots al seu favor per dos a favor de Maria Vanrell), dirigí unes paraules de convit a tot el poble, així com tingué unes paraules per a l'oposició: "*Esper -va dir- que sigui una oposició digna; i per digna entenc una oposició constructiva en tot allò que afecti el poble*".

Cal destacar un fet significatiu: l'acte es va fer, incomprensiblement,

en castellà, llevat d'algunes intervencions. Fins i tot alguns regidors juraren o prometeren el seu càrrec en castellà, ja que l'acta que es va llegir hi estava redactada. De poc serveixen *Lleis de Normalització*

Lingüística si llavors es donen passes enrera. Esperem que això només fos un *lapsus* producte de la improvisació i que fets com aquest no es repeteixin. ■

Una bona raó per fer-ho bé

Aquestes eleccions han donat una majoria absoluta a la *Candidatura Independent*. Nosaltres mateixos no ens pensàvem treure'n cinc ja que era molt complicat amb només tres candidatures. Jo vaig dir que feia comptes entrar i fer el que fos més profitós per al poble. No em movia cap interès personal ja que m'havien ofert qualsevol dels quatre primers llocs; sabia que els qui es presentaven primer que jo podien treballar amb més dedicació. Però una vegada dins l'Ajuntament podeu estar segurs que seré el primer en portar a terme totes les tasques que se m'encomanin. Sempre he pensat que amb el diàleg, la bona predisposició, les ganes de fer feina i un grapat d'humilitat es poden compondre més coses que no desfer-

ne.

En les reunions prèvies a la composició de l'Ajuntament hem elaborat les passes necessàries per començar a treballar amb el programa que la majoria de lloretans va voler que nosaltres portàssim a terme. D'aquí a quatre anys, amb

manco cabells al cap, amb un poc més d'experiència, unes obres de millora per a tots els veïns, podrem girar l'ullada endarrera i veurem si hem estat dignes o no d'aquesta confiança. ■

F.M.

La Candidatura Independent Lloritana
agraeix la confiança que el poble de Lloret ha depositat en els seus membres per continuar regint el nostre Ajuntament i espera no defraudar-los amb la seva actuació. Gràcies a tots.

No podeu creure...

que als moros, després de la Guerra del Golf, els costi tant d'acceptar les derrotes.

els 33 vots que va treure la candidatura del PSOE a Lloret.

que fins i tot hagin fet baixar els vots del PSOE al Parlament.

que la gent sap quan l'enganen o no.

que si un que escriu pels papers continua dient tantes mentides aviat no podrà ni sortir de ca seva.

que el despreci més gros que se li pot fer a una persona és ignorar-la.

els pocs vots que va treure la candidatura del PP-UM comparant-los amb els que va treure aquesta coalició al Parlament.

que això hauria de fer pensar la seva cap de llista.

que molts de votants de la Candidatura Independent són votants del PP-UM al Parlament.

que això no deu caure bé als responsables locals del PP-UM.

el 5, 2, 0 de les eleccions municipals.

els pocs vots que mancaren per a un 6 a 1.

que hi hagi qualcú que encara tengui ganes de xerrar, amb un 33 al front.

que el PSM sigui la segona força política de Lloret.

que n'hi hagi que diguin que les beates votaren el PSM.

que la Candidatura Independent Lloritana digui que té molt clar tot el que volen fer.

que serà ben interessant veure el que serà capaç de fer l'oposició.

que pareix que en dotze anys no n'han après.

que ara tothom digui que és independent.

que l'Ajuntament repertís un llibret tres dies abans de les eleccions.

que n'hi hagi que diguin que el dia abans de les eleccions l'Ajuntament va repartir 25 permisos d'obra.

que això sigui mentida.

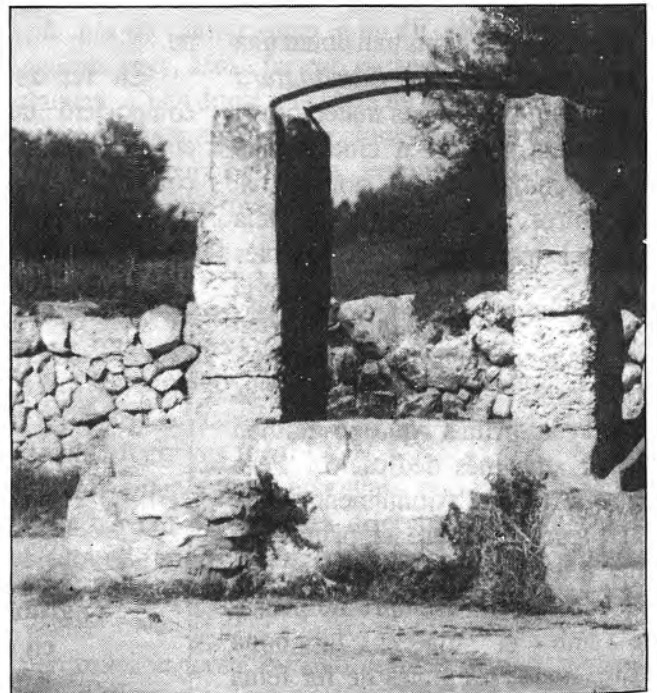
que s'hagin canviat les plaques dels carrers.

que també s'hagin fet unes plaques per col·locar en els pous públics.

que pels diaris surtin tan poques notícies del nostre poble.

que no sabem si això és bo o dolent. ■

...idò és ben ver.

El Pou de Jurà

I ara, què farem?

Quin escot atreuré a partir d'ara els mils i mils de ciutadans, generalment casats, i fixarà tot el caramull de mirades lascives que fins ara havia concentrat Na Marta Sánchez? Fins en aquests moments ens agradava imaginar-nos els contorns nuus, la insinuososa mirada, el tirant que quasi rebentava per la càrrega arrodonida de massa que havia d'aguantar, el vestit increïblement cenyit i a punt d'esparracar. Però ja no serà mai més el mateix. Ara ja no tindrà cap misteri el moviment onat de la cantant, ara tant se'ns farà que mostri una mica més de pit o de cuixa: ens ha descobert la il·lusió del secret, de l'esperança de trobar sota les quatre pellerinques qualche cosa imprevista, qualche contorn mai no vist, qualche gest corprenedor. La revista "Interviú" i trenta-cinc milions de pessetes en tenen la culpa. La mare de Na Marta ha pegat el crit al cel contra la seva filla: perquè es va fer cantant, perquè es va ajuntar amb un negre i, ara, la gota que ha fet vessar el tassó, despullar-se per un grapat de doblers.

La carn, ja ho sabem, és dèbil, i la temptació que suposen trenta-cinc milions és bastant gran si la sospesam amb allò de l'honor. A més, quan haurà desaparegut la força de la primera imatge del tros de paper, els homes d'aquest país es repetiran: "Les té com les altres", "Les cuixes, despullades de les braguetes, no tenen el mateix encant", etc. i desapareixerà com ho va fer aquella polonesa o com ho va fer la italiana.

I és que les deesses renaixentis-

tes, blanques com el marbre, amb els mugrons color de porpra, altes, gruixades, amb un vel que els passava, gairebé sense voler, pel davant, no es despullaven per trenta-cinc milions, ni exposaven la seva nuesa com una disputa de l'efmera notícia d'un festival de carn; evidentment Na Marta Sánchez pot ser "admirada" com una deessa, però mai un tros de carn, engalanada o no, pot haver caigut tan baix, ni uns espectadors esser tan miserables com aquests que la idolatraven.

És per això que ara queda el desert imaginatiu una altra volta: s'hauran d'inventar uns altres pits i cuixes per seguir alimentant la imaginació d'uns homes a qui manqui la solució exacta del jeroglífic. En el fons, Na Marta no és més que una altra víctima; i els milions de "lectors" que han exhaurit la revista "Interviú" mereixen ben poca confiança a l'hora d'assignar-los un paper seriós: és la cultura posada al més baix nivell de la humanitat. ■

F.M.

SOLUCIONS

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	C	A	T	E	R	E	T	I	C	A
2	U	R	I	G	I	N	A	R	I	S
3	P	E	N	E	L	O	P	E	T	
4	E	N	T	A	L	L	A	D	O	R
5	K	A	E		U		U	N	I	O
6	N		R	O	B	A		A	U	N
7	I	N		L		S	U	B		O
8	C	A	H	I	N	E	R		U	N

6	+	5	-	3	=	8
+		+		x		
2	+	2	x	2	=	8
:		-		-		
2	x	3	+	2	=	8
=	4	=	4	=	4	

Ciudadà Kane

És aquesta la primera pel·lícula d'Orson Welles. Tenia just 25 anys quan va començar el seu rodatge, en plena fama d'home terrible i genial. De fet, acabava de commocionar els seus compatriotes amb la ja cèlebre i coneguda emissió radiofònica de "La guerra dels mons" en la que es contava una invasió de la terra per part dels marcians.

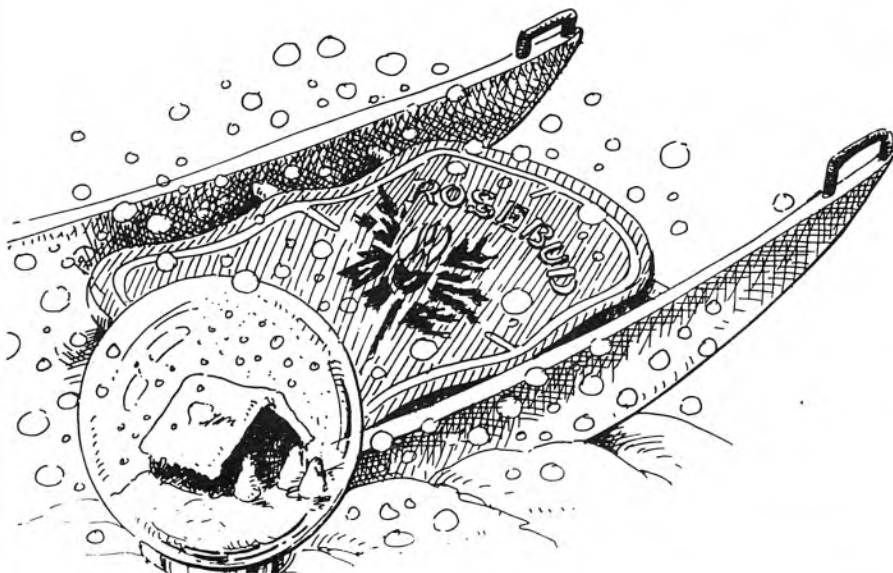
Des del seus inicis fou una obra polèmica i controvertida ja que s'atreveix a fer una pel·lícula sobre un magnat de la premsa, anomenat Hearst, prou conegut en el món financer i periodístic americà. Tal és així que quan aquell gran empresari s'assabentà del projecte va fer el que va poder perquè no s'arribàs a estrenar. Es va fer una gran campanya per tal de fer-li el boicot en la qual hi intervingueren, més o menys, uns 26 diaris, 17 dominicals, 8 emissores de ràdio, 4 agències de notícies, 2 companyies cinematogràfiques i 2 emissores de televisió, evidentment tot controlar per Hearst. Curiosament, en aquells

moments, Welles treballava en una de les empreses d'aquest magnat de la premsa, exactament en una emissora de ràdio. Malgrat tot, el projecte seguí endavant degut sobretot a la quantitat de doblers que ja s'havien invertit en l'empresa i també recolzats pels mitjans de comunicació més liberals.

Pel que fa a la pel·lícula és evident que no estaria bé que la contàssim, ni molt menys resoldre l'enigma que serveix de fil conductor, centrat en la paraula *Rosebud*. Serà gairebé al final -cal fixar-se en el moment en què es cremem part dels mobles- quan obtindrem la resposta.

Es tracta d'una pel·lícula típica sobre els ideals americans de l'època: no es viu o treballa per viure, sinó per triomfar. I no es tracta de perseguir un triomf artístic, ni científic, ni humà, sinó que interessa triomfar per tenir més doblers, per aconseguir més poder. En aquest sentit, encara que ho pugui semblar, no és una pel·lícula antiamericana o anticapitalista; en el fons s'admira al ciudadà que és capaç de triomfar partint del no-res. Un altre fet que demostra encara més que no es tracta d'una apologia antiamericana és que fou prohibida a la Unió Soviètica.

De totes maneres, la pel·lícula va sorprendre en el seu moment per les seves qualitats i, sobretot, novetats tècniques introduïdes per Orson Welles, i també per la forma narrativa de la història que es pretenia contar. Welles reconstrueix la biografia d'un ciudadà anomenat Kane emprant tota casta de recursos que fins aleshores no s'havien

utilitzat: noticiaris, fotografies, retalls de diaris, declaracions de distints testimonis... conformant una espècie de trencaclosques que, com a resultat final, ens defineix el protagonista i ens explica la societat que el recolza.

Per dur a terme aquesta labor utilitza tota una sèrie d'elements tècnics completament nous, d'entre els quals s'ha de destacar una de les majors aportacions de Welles a la història del cinema, i és la resolució del problema del temps en l'art cinematogràfic. Welles maneja per primer cop i d'una manera magistral el temps en ambdues direccions: tant cap al futur, com cap al passat.

Una altra gran aportació fou el moviment de la càmera. Fins llavors, la càmera restava sempre estàtica i eren els personatges els qui donaven moviment a l'escena. Un dels moments en què millor es pot veure aquest moviment de la càmera és quan es descriu el fracàs del primer matrimoni.

És igualment el primer director que empra correctament la música

per a acompanyar i complementar el missatge de les imatges.

Altres novetats tècniques:

Rapidesa descripció/Dinamisme.

Discontinuïtat/Escenes aïllades.

Il·luminació, sobretot personatges de segona fila.

Tema de la premsa: pel·lícula feta com un diari.

Trucats: sembla una pel·lícula luxosa, però modesta.

En definitiva, trenca amb la normativa tradicional de fer, de dirigir cinema.

Esperam que aquestes breus anotacions serveixin perquè pogueu disfrutar un poc més del visionat dels 562 plànols que configuren aquesta obra d'art, una de les millors pel·lícules de la història del cinema. ■

Les il·lustracions són obra de Ponce i foren publicades a la revista "Suplemento semanal" (Nº 183, 28/3/91). L'article que segueix està extractat del titulat "Ciudadano Welles" de Eduardo Torres-Dulce publicat a la mateixa revista.

Quan Orson Welles arribà als estudis de la RKO ja havia arribat al cènit de la fama. Els seus muntatges teatrals en el *Mercury Theatre* de Nova York, o els seus programes de ràdio (recordem la seva famosa dramatització de *La guerra dels mons* de H.G. Wells, que col·lapsà el país) l'havien fet famós.

Fou George Schaeffer, el cap de la RKO, qui aconseguí que Welles firmàs contracte amb la seva companyia el 21 de juliol de 1939.

Ciudadà Kane no fou el primer projecte de Welles per a la RKO i si es rodà fou, quasi, com a conseqüència d'una improvisació. Originàriament, Welles volia rodar *El cor de les tenebres*, basat en la novel·la de Joseph Conrad. A la RKO es prepararen

guions, esbossos, maquetes..., però el pressupost superà el milió de pessetes i el projecte s'ajornà. Schaeffer suplicà a Orson que rodàs alguna cosa de baix pressupost i Welles elegí una novel·la d'espies *Smiler with a knife*, de C.S. Lewis, però el guió no agradà a ningú. Mig any després de la firma del contracte, ni la RKO ni Welles sabien que fer, i la gent de Hollywood ja començava a fer-ne bromes.

El guió de *Ciudadà Kane* fou obra de Herman Mankiewicz, qui, a partir de la vida de gent com el magnat de la premsa William Randolph Hearst o de Howard Hughes, escrigué una història sobre el fracàs, el poder, la glòria...

Orson Welles es rodejà d'un equip tècnic competent, com el músic Bernard Herrmann, a qui després Hitchcock faria famós; el muntador Robert Wise, després director de fama amb *West side*

story, o el director artístic Perry Ferguson, qui féu meravelles amb un pressupost no massa elevat: *Ciudadà Kane* costà 839.727 dòlars.

Per evitar intrusions de la companyia, Welles no féu públic l'inici del rodatge. Quan començaren el 29 de juny de 1940 els executius de l'estudi pensaren que estaven fent algunes proves, i quan acabaren la pel·lícula a finals de novembre poca gent, a part de Schaeffer, sabia que s'havia estat rodant.

Les primeres projeccions prèvies foren un desastre, però l'estrena dia 1 de maig de 1941 en el *RKO Palace* de Broadway, a Nova York, fou un gran èxit. Aquest mateix any, *Ciudadà Kane* guanyà un sol Òscar, el del millor guió, però havia començat el camí per esser considerada com a una de les obres mestres de la història del cinema. ■

LLIBRES

Pere Pons i Clar.
L'Estret del Temps.
Editorial Cruïlla. Barcelona, 1990.
Premi "Gran Angular" 1990

El protagonista d'aquesta novel·la, En Joan, un jove de setze anys que passa les vacances a un poble de la costa de Mallorca, viu amb intensitat durant dos mesos i participa de les llegendes del vell amic pescador, En Jaume, fent-les realitat.

L'obra està conformada en tres parts: a la primera se'ns presenta la casa pairal on la padrina n'és el vincle més intens; els amics, l'amor adolescent i furtiu amb Na Caterina, i els veïns. La segona part és la preparació de l'aventura: el viatge amb windsurfing a l'Estret del temps, on el rellotge s'ha deturat amb la mateixa força amb què el vell Jaume s'hi aferra. La tercera és la vivència dels somnis que havia anat recreant la ment d'En Joan i el retrobament amb la realitat quan, amb els pares, se'n torna cap a Barcelona.

La novel·la d'aventures dóna pas a un món que l'autor no vol oblidar i que, con En Joan, guarda en un racó de la seva ment sense voler desprendre-se'n

del tot, però que la realitat el fa posar amb els peus a terra. Tanmateix ja només pot esdevenir-se en somnis, o en unes vivències estiuenques que s'allunyen massa del temps i de l'espai real. Encara que el ritme sigui lent, els personatges mancats d'una psicologia força més caracteritzada i l'autor es deixi endur per la nostàlgia i els records envers tot allò que estima sense que sempre puguin esser copsats del tot pel lector juvenil, pensam que la sinceritat i la bellesa en què està construïda fan que la lectura sigui amena i entretinguda sense que s'hagi de fer cap esforç per copsar-ne el contingut.

La dificultat d'exposar allò que hom sent tan intensament la resumeix l'autor en boca del vell pescador:

"Un llibre?... De què serveix escriure llibres si ningú no se'ls llegeix?... Una història escrita és una història mig morta; i si ningú no la llegeix, absolutament morta". ■

Felip Munar

Amb *Mirall de la veu i el crit*, Jaume Vidal Alcover, un dels poetes més importants de l'anomenada generació de 1950, va marcar una de les primeres fites dins la narrativa mallorquina de postguerra. Amb una agilitat extraordinària, encerta a harmo-

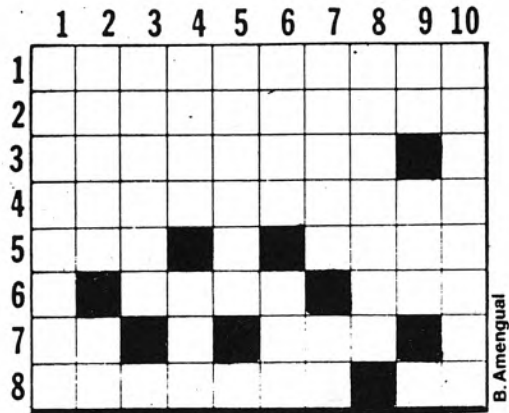
nitzar en aquestes pàgines una sentimentalitat molt delicada amb una subtil ironia i, sovint, amb un humor ben vitenc. Tot això mitjançant una prosa de qualitat excepcional.

Mirall de la veu i el crit es va publicar per primera vegada l'any 1955 a la Biblioteca Raixa. El colofó començava així: "Aquest aplec de proses semilíriques del semiescandalós autor de *L'hora verda*", etc. Jaume Vidal Alcover diu al pròleg d'aquesta segona edició: "-Les meves narracions no són ni eren d'intencions extremades: semi-escèptiques, diríem, estafent el colofó al·ludit, semilíriques, perquè, en efecte, n'hi ha tres que són més poètiques que no prosa planera; però les altres sis no crec que en tinguin res, de líriques. L'ordenació dels textos, la vaig fer per simetria piramidal, de manera que convergissin cap a una punta o vèrtex donat per la més abstracta: *Temps fora temps*. Les més allunyades d'aquest cap de la piràmide són dues narracions elegíacques: la primera, *Els dos llauts*, és una faula -que ha resultat tan premonitòria en molts de casos- sobre l'irremediable retard amb què arriba el

reconeixement d'uns mèrits; la segona, *Eurídice als inferns*, ve a esser una glosa que em va lleure fer a un punt de les pàgines finals de la novel·la de Miquel Villalonga *Miss Giacomini*. Tot seguit, en aquesta construcció piramidal, vénen, a l'una i l'altra banda de la simetria, dos contes d'humor: el primer, *L'assistent*, de clares intencions satíriques; el segon, *El poble i el seu beneït*, purament humorístic i, si de cas, emboirat d'un tènue vel de tendresa. Segueixen, continuant la simetria, dues reflexions poètiques, amb un primíssim fil narratiu, a l'entorn de sengles dedicacions purament intel·lectuals, del tot inútils per un esperit materialista: *El filòleg* i *El poeta*. Finalment, tancant l'estructura, *El miracle* i *El sonet d'Arvers* són dos contes escrits a la manera més reconegudament tradicional, amb l'oportú i convenient "aggiornamento", que es va posar a dir aquell bon Papa, i d'intencions iròniques, però sense ganes ni de moralitzar ni de fer gran mal a ningú. I aquesta és la petita història d'aquest llibre". ■

MOTS ENCREUATS

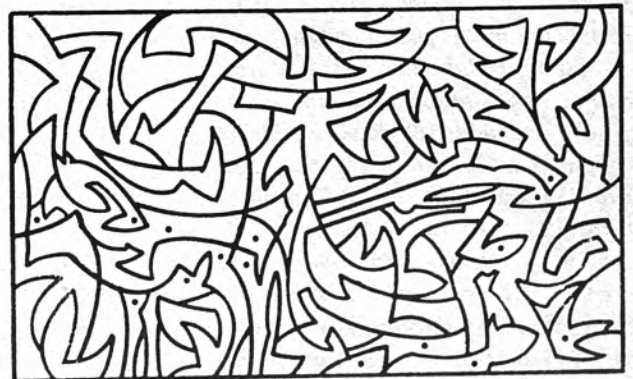
ENCREUAT.— HORIZONTALS: 1: Substància lleugerament càustica, emprada en dermatologia. 2: Oriunds. 3: Esposa d'Ulisses i mare de Telèmac. 4: Fuster que fa tallis a les posts per a unir-les a altres. 5: Document on s'apuntes les notes de l'alumne, també anomenat ER-PA. Fa la fo:ça. 6: Allò que se posen per no anar despullats. Despullada (al revés). 7: Prefix negatiu. Prefix que indica inferioritat. 8: Transportista, carreter. Partit polític mallorquí.

VERTICALS.— 1: Astrònom polonès que proposà una teoria del sistema solar heliocèntrica. 2: Sorra. Article nominal. 3: S'hi mulla per escriure amb ploma. 4: Mar entre Grècia, Turquia i Creta. Suc de les olives. 5: Ho fa l'aigua a partir dels 100° C (al revés). 6: Qualsevol compost químic amb un grup etilènic i un altre alcohòlic. Un animal. 7: Posau una cosa damunt una altra. Ciutat on va néixer Abraham. 8: Bandera petita, sovint de forma triangular (al revés). 9: Xifres romanes. Escoltau. 10: Galliu o Copèmic.

7 DIFERÈNCIES

DIBUIX AMAGAT

PROBLEMA MATEMÀTIC

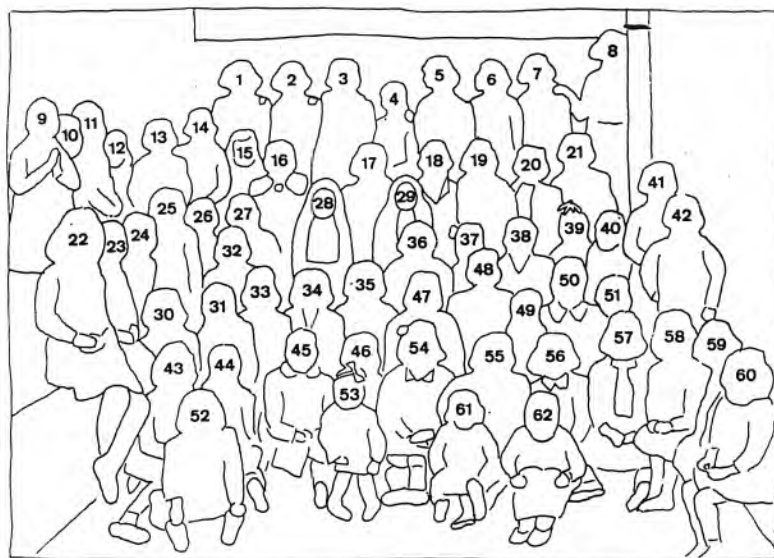
6	+		-		=8
+	■	+	■	×	■
	+		×		=8
:	■	-	■	-	■
	×		+		=8
=4	■	=4	■	=4	■

SOLUCIONS A LA PÀGINA 15

Més de cinquanta anys té aquesta fotografia que, com centenars per tota Mallorca, va fer el fotògraf Mascaró de Maria de la Salut a les nines que anaven a costura a Ca Ses Monges. Al fons els nins vigilen i tal vegada esperen que siguin ells els retratats.

Per ordre hi podem reconèixer: 1) Magdalena Llabrés. 2) Antònia Perica, 3) Margalida Abrines, 4) Magdalena Bossa, 5) Margalida des Pou, 6) Antònia Puntarrona, 7) Pereta Crista, 8) Antònia Recolada, 9) Catalina Munar. 10) Margalida Pinara. 11) Catalina Cantona, 12) Maria Gelaberta, 13) Maria Mudaina, 14) Antònia Mudaina. 15) Catalina Ferraguda, 16) Catalina Florit, 17) Francisca Barreta, 18) Antònia Beneta, 19) Maria Ulleta, 20) Francisca Realeta, 21) Antònia Beneta, 22) Margalida de l'amo En Tomeu des Convent, 23) Maria Crista, 24) Bel de Sa Rota, 25) Joana Siurella, 26) Antònia Florit, 27) Francisca Punterrona, 28) Sor Isabel, 29) Sor Margalida del Pilar, 30) Antònia Siurella, 31) Magdalena Llabrés, 32) Maria des Pou, 33) Magdalena Ferrera, 34) Maria Barreta, 35) Maria Senyora, 36) Rafela Llabrés,

37) Catalina Llabrés, 38) Margalida Ferrera, 39) Magdalena Beneta, 40) Catalina Ferrera, 41) Maria Bessona, 42) Maria de Ca Mestre Jaume, 43) Maria Siurella, 44) Pereta Blanca, 45) Antònia Lluca, 46) Antònia des Pou, 47) Maria Lluïsa, 48) Antònia Taperera, 49) ? , 50) Antònia Puigròs, 51) Maria Borrassa, 52) Catalina Pollensina, 53)

Coloma de S'Arracó, 54) Antònia Bessona, 55) Magdalena Bessona, 56) Petra Ferrera, 57) Francisca de Mestre Jaume, 58) Jerònia Pago, 59) Maria Pago, 60) Magdalena Negreta, 61) Teresa Curta, 62) Margalida Niella. ■

Fotografia cedida per Catalina Vanrell de Can Florit.